

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

fi.registrator@regeringskansliet.se

Dnr Fi2017/03188/PM

Remissvar från

Svenska Försäkringsförmedlares förening (SFM)

angående promemorian En effektivare flytträtt av försäkringssparande

Svenska försäkringsförmedlares förening (SFM) ger härmed in remissvar över rubricerad promemoria.

Inledande kommentarer om flytträtt i allmänhet och promemorian

SFM är och har i tidigare lagstiftningsprojekt varit positiva till flytträtt. SFM är också positiva till att reglerna ses över för att flytträtten ska bli mer effektiv, så länge konsumentskyddet står i fokus. Flytträtten är positiv för kunden när flytten är lämplig utifrån kundens behov. I dagsläget är det inte ovanligt att flyttar sker utan tillräcklig rådgivning och av andra skäl än kundens behov och detta sker av sådana som inte alltid är tillräckligt kvalificerade som verkar från aktörer som inte är typiska försäkringsförmedlare. För att säkerställa att kundens intresse tillgodoses är det av stor vikt att flytten genomförs av en kunnig rådgivare. Flytten ska bland annat föregås av en noga genomgång av villkor och avgifter före och efter flytt samt kostnaderna för flytten. Rådgivning utförd av en kompetent rådgivare behövs för att undvika att kunden förlorar viktiga och noga övervägda moment, såsom garantier, efterlevandeskydd och premiebefrielse.

En lagstiftning som innebär en harmonisering och begränsning av flyttavgifter, kan inte eliminera risken för att vissa aktörer snabbt flyttar en kunds försäkringssparande utan att förstå eller utgå från vad som är lämpligast för kunden.

SFM anser att lagstiftaren ska sträva efter att undvika lagregler som kan leda till prisreglering och minskad konkurrens på marknaden. För det fall att lagstiftaren anser det motiverat med sådan reglering är det viktigt att en utförlig konsekvensanalys genomförs. SFM saknar en sådan konsekvensanalys i den aktuella promemorian.

Avgifter vid återköp och flytt

-Direkta och indirekta kostnader

Genom förslaget till 4 kap 17c§ första stycket punkt 1 FRL och med dess bemyndigande till Finansinspektionen i förslaget till 4 kap 18§ FRL närmar sig lagstiftaren en prisreglering, vilket inte är önskvärt. En detaljreglering av detta slag, oavsett om det gäller försäkringsbolagens avgifter eller ersättningar som försäkringsbolagen lämnar till förmedlare, är inte rätt väg att gå, även om marknaden inte fullt ut är problemfri i dag. Ett bemyndigande därtill där Finansinspektionen i föreskrift kan ange vilka kostnader som får beaktas är förknippat med en betydande rättsosäkerhet.

SFM anser att det är tillräckligt med en reglering om att försäkringsbolaget tydligt ska förklara för kunden vilka kostnader som behöver tas ut och att dessa kostnader är skäliga och motiverade. Detta i kombination med självreglering, konkurrens, tillsyn och eventuella avgöranden i nämnder och domstol ska skapa försäkringsstandarderna i branschen.

-Kvarstående anskaffningskostnader

SFM anser att förslaget till 4 kap 17c§ första stycket punkt 2 behöver ändras på så sätt att det ska vara möjligt för försäkringsbolaget att ta fram en för den aktuella produkttypen, inte för det aktuella försäkringsavtalet, relevant schablon för kvarstående anskaffningskostnader. Vid framtagandet av schabloner måste försäkringsbolaget utgå från de situationer, och i vilken mån, försäkringsbolaget har anskaffningskostnader. En individuell bedömning för just den aktuella försäkringen torde leda till ökad administration och risk för tidsutdräkt, vilket i förlängningen kan leda till ökade kostnader, som inte står i proportion till eventuellt tillfört värde för kunden. Det är också förknippat med informationsproblematik såväl vid tecknande av försäkring som under försäkringens löptid.

SFM anser att kapitalbaserade avgifter som inte kan påvisas vara skäliga och motiverade och som tas ut långt efter tecknande, när anskaffningskostnaderna sedan länge borde vara betalda, behöver motverkas. Här har gällande lagstiftning inte fått önskad effekt.

SFM tillstyrker att det finns ett behov av att en bortre tidsgräns anges för rätten att beakta anskaffningskostnader. Avseende vilken denna bortre tidsgräns bör vara anser SFM att det är viktigt att lagstiftarens val är väl underbyggt för att säkerställa att det inte får oförutsedda negativa konsekvenser för försäkringsmarknaden. Här kan SFM notera att promemorian inte presenterar någon utredning bakom skälet att sätta en gräns på fem år.

-Felaktig beskrivning av förmedlarersättningens utveckling

I promemorians punkt 5.3 "Oamorterade anskaffningskostnader" beskrivs en förändring över tid av ersättningsmodeller för livförsäkringsförmedlare. Det framgår dock inte vilken relevans redogörelsen har för promemorians lagförslag. SFM anser dessutom att felaktiga slutsatser dras rörande de s.k. "nya ersättningsmodellerna". Det är SFM:s uppfattning att branschen över tid har utvecklat ersättningsmodellerna i en riktning som i större utsträckning hanterar intressekonflikterna vid flytt. Promemorian synes inte ha tagit till sig denna utveckling, vilket är olyckligt då det är viktigt att förutsättningarna är korrekta vid förändring av gällande lagstiftning. Förutom den självreglering som pågått under flera år kan det påpekas att även implementeringen av IDD innehåller regler om förmedlares skyldighet att

förebygga intressekonflikter. Detta förefaller inte ha tagits i beaktande. Detta är ytterligare ett exempel på att det lagförslaget inte har föregåtts av en tillräcklig utredning.

SFM anser att det är viktigt att alla intressekonflikter hänförliga till flytt av försäkringskapital belyses noggrant. Det finns t.ex. i dagsläget aktörer som inte uppbär förmedlingsprovision som står för en ansevärd andel av genomförda flyttar och vars aktivitet avseende flytt till viss del drivs av andra intressen än kundens. Det går inte att utläsa av promemorian att detta har beaktats.

-Återköp

SFM har inget att erinra mot att en lagregel om flyttavgifter även omfattar avgifter vid återköp. Om lagstiftaren reglerar övergripande principer kring avgifter så bör dessa vara likvärdiga för återköp och flytt.

Övrigt

-Flytt behöver inte ske till nytecknad försäkring

SFM tillstyrker att flytt ska kunna ske till en redan befintlig försäkring.

-Delflytt

SFM anser att ett förslag av detta slag även ska omfatta delflytt. Det gynnar bland annat kundens möjlighet till riskspridning och planering av olika uttagtider inför pensioneringen.

-Retroaktivitet

Enligt svensk rätt gäller normalt att lagstiftning inte införs med retroaktiv verkan. Denna problematik har uppmärksammats i tidigare lagstiftningsarbeten rörande flytträtt. För att införa regler med retroaktiv verkan krävs därför utredning som visar att det kan genomföras utan oönskade konsekvenser. Lagstiftaren bör inhämta tillräcklig utredning i saken, vilket inte har skett i detta fall. Även om SFM är positiva till en generös flytträtt är det också avgörande för förmedlaren och dennes kund att Sverige har en fungerande och förutsebar försäkringsmarknad. Lagstiftning som genomförs utan tillräcklig utredning riskerar att leda till ytterligare administration och ökade kostnader.

Stockholm 16 november 2017

Karin Lindblad, VD